Gemeente Voorschoten

Raadsvoorstel

Zaaknummer:	Z/25/096357/436450
Datum collegebesluit:	Dinsdag 4 maart 2025
Datum commissievergadering:	Donderdag 20 maart 2025
Datum raadsvergadering:	Donderdag 3 april 2025
Soort Voorstel:	Raadsvoorstel
Onderwerp:	Wijzigingsverordening jeugdhulp
Portefeuillehouder:	Wethouder Schokker
Programma:	6. Sociaal Domein
Kernboodschap:	De Verordening jeugdhulp moet worden aangepast omdat de rechter heeft bepaald dat gemeenten duidelijker moeten aangeven wat ze verstaan onder “eigen kracht” en “probleemoplossend vermogen”, begrippen die worden gebruikt bij de beoordeling van een aanvraag om jeugdhulp. Ook moet in de verordening duidelijker staan hoe bepaald wordt welke jeugdhulp nodig is en hoe jeugdigen de juiste hulp krijgen.
Bijlagen:	1. Was - wordt Verordening Jeugd
Beslispunten:	De raad besluit: 1. De Verordening tot derde wijziging van de Verordening jeugdhulp gemeente Voorschoten 2015 vast te stellen.
Relatie met:	Niet van toepassing

Inleiding en samenvatting

Aanleiding voor de aanpassingen van de Verordening jeugdhulp gemeente Voorschoten 2015 (hierna Verordening jeugdhulp) zijn drie uitspraken die de Centrale Raad van Beroep in 2024 heeft gedaan. Hieruit bleek dat de bij de rechtszaken betrokken gemeenten in hun Verordening Jeugdhulp onvoldoende duidelijk hebben verwoord wat zij onder begrippen als "eigen mogelijkheden" en "probleemoplossend" vermogen verstaan. De jeugdhulp die in eerste instantie was afgewezen vanwege deze "eigen kracht" moest alsnog worden ingezet. Deze gerechtelijke uitspraken leiden er toe dat gemeenten in hun verordening moeten regelen wat "eigen kracht" wordt verstaan. Ook moet in de verordening de deskundige toeleiding naar, advisering over, bepaling van en inzetting van een voorziening voor jeugdhulp voldoende zijn geborgd.

Beoogd effect

De Verordening jeugdhulp aan te laten sluiten bij recente jurisprudentie zodat de betreffende processen bij de uitvoering van de Jeugdwet en aanvragen voor maatwerkvoorzieningen door inwoners kunnen worden toegepast.

Argumenten

1.1 Er wordt voldaan aan de opdracht van de rechter

Ouders en jeugdigen krijgen meer duidelijkheid over de wijze waarop hun aanvraag om jeugdhulp wordt behandeld en hun eigen probleemoplossend vermogen wordt beoordeeld. Voor de gewijzigde tekst is gebruik gemaakt van formuleringen in de Modelverordening Jeugd die de VNG in december 2024 ter beschikking stelde. Zie voor de complete tekst van de Wijzigingsverordening bijgevoegd raadsbesluit.

De belangrijkste wijzigingen zijn:

<u>Artikel 8</u>

Toegevoegd: de jeugdige of de ouder(s) tekenen voor afzien van jeugdhulp als de hulpvraag kan worden opgelost met eigen probleemoplossend vermogen of gebruik van een vrij toegankelijke voorziening.

<u>Artikel 9</u>

Toegevoegd: criteria voor toekenning van een individuele voorziening.

Bijvoorbeeld: verwijzing naar Hoofstuk 4 van de Beleidsregels indicatiestelling Wlz waarin wordt beschreven wat gebruikelijke zorg is. Ander voorbeeld: eisen aan de doeltreffendheid van een voorziening.

Artikel 10

Toegevoegd: de wijze van beoordelen eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen.
Bijvoorbeeld: redelijkerwijs mag worden verwacht dat ouders maatschappelijke activiteiten beperken en betaalde arbeid verminderen, rekening houdend met de noodzaak om in een inkomen te voorzien.
Artikel 2.3 van de Jeugdwet legt als uitgangspunt vast dat het college alleen een voorziening moet treffen als de jeugdige en zijn ouders er op eigen kracht niet uitkomen. Uitgangspunt is dat ouders zelf verantwoordelijk zijn voor het welzijn en de gezondheid van hun kinderen en dat zij gebruikelijke en (boven)gebruikelijke zorg bieden, zo nodig met hulp van het sociale netwerk en/of andere hulpverlenende instellingen. Dit is de eigen kracht van de jeugdige en zijn ouders. Pas als zij zelf niet in staat zijn de noodzakelijke hulp te regelen, moet de gemeente hulp bieden. Dit uitgangspunt wordt in artikel 10 geconcretiseerd.

Artikel 14 en 15

In deze artikelen wordt de afstemming tussen de jeugdhulpplicht ten opzichte van andere wettelijke voorzieningen geregeld. Als de jeugdige aanspraak kan maken op zorgverlening op grond van een andere wet dan is de Jeugdwet niet van toepassing. Zo valt ondersteuning gericht op het doorlopen van een onderwijsprogramma dat primair gericht is op het behalen van onderwijsdoelen niet onder de jeugdhulpplicht.

Artikel 14

Toegevoegd: wat zijn voorliggende voorzieningen.
Bijvoorbeeld de Wet langdurige zorg of de Zorgverzekeringswet.

Artikel 15

Toegevoegd: afstemming met voorliggende voorzieningen en andere vormen van hulp en ondersteuning.
Bijvoorbeeld: jeugdhulp mag worden geweigerd als een aanvrager niet meewerkt aan het verkrijgen van ondersteuning via de Wet passend onderwijs.

Toelichting Verordening Jeugdhulp gemeente Voorschoten 2015

In de toelichting wordt een uitgebreide uitleg van de toegevoegde artikelen gegeven.

1.2 Het vaststellen van wijzigingen in de Verordening jeugdhulp is een raadsbevoegdheid

Op basis van de Jeugdwet is de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van een aantal taken bij de gemeente belegd. In dat kader zijn onder andere een verordening jeugdhulp, nadere regels jeugdhulp en beleidsregels jeugdhulp vastgesteld. Deze zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. In de Verordening jeugdhulp worden door de raad regels vastgesteld over de te verlenen individuele voorzieningen en overige voorzieningen. Nadere regels zijn algemeen verbindende voorschriften ter uitwerking van onderdelen van de verordening. Beleidsregels

geven aan hoe een bestuursorgaan met een bepaalde bevoegdheid om gaat. Nadere regels en beleidsregels worden door het college vastgesteld. Met dit alles wordt duidelijk voor inwoners welke vormen van jeugdhulp worden geboden en hoe de vormen van ondersteuning, hulp en zorg kunnen worden verkregen.

Kanttekeningen
Een aantal ontwikkelingen leidt in 2026 opnieuw tot een wijziging van de Verordening jeugd. Voorschoten werkt in de regio Holland Rijnland samen met twaalf andere gemeenten op het gebied van jeugdhulp. Onlangs werd een onderzoek van KokxdeVoogd afgerond naar fundamentele maatregelen voor verbeteringen in de jeugdhulp en kostenbeheersing. Zie hierover de informatiebrief *Maatregelen gespecialiseerde jeugdhulp Holland Rijnland* van 11 februari jl. In het kader van deze maatregelen is in de regio afgesproken dat de jeugdverordeningen zoveel mogelijk op elkaar afgestemd zullen worden om er voor te zorgen dat inwoners verzekerd zijn van een gelijke behandeling. Verder zijn er mogelijk nog wijzigingen nodig naar aanleiding van de Hervormingsagenda Jeugd en om een steviger basis voor toezicht en handhaving mogelijk te maken..

Inwonersparticipatie en communicatie
Na vaststelling door de raad volgt bekendmaking in het digitale gemeenteblad en wordt de gewijzigde Verordening jeugdhulp gepubliceerd op de gemeentelijke website. De volledige documenten worden ook bekend gemaakt op overheid.nl.

Omdat de Wijzigingsverordening Jeugd een "reparatie" is naar aanleiding van jurisprudentie wordt deze ter kennisname aan de Adviesraad sociaal domein gestuurd en toegelicht met een brief en in hun reguliere vergadering. In 2026 start een proces naar een geheel nieuwe verordening in samenspraak met de regio Holland Rijnland. Daarbij zal de adviesraad in een vroeg stadium worden betrokken en om advies worden gevraagd.

Financiën
Dit voorstel heeft geen directe financiële consequenties. De nieuwe verordening stelt de uitvoering beter in staat de vragen en problemen van jeugdigen en hun ouders te normaliseren en de verplichtingen onder de jeugdwet af te bakenen. Dit leidt mogelijk tot terugdringen van jeugdhulp en daling van de uitgaven.

Juridisch kader
Artikel 2.6 en 2.9 van de Jeugdwet.

Risico's

Bij dit voorstel zijn geen risico's bekend.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

E.A. van Wattingen,
gemeentesecretaris

mw. drs. N. Stemerdink,
burgemeester

Besluit

Zaaknummer: Z/25/096357/436450

De raad van de gemeente Voorschoten;

Gelet op de artikelen 2.3, 2.9 en 2.10 van de Jeugdwet

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van dinsdag 4 maart 2025,

besluit:

1. De Verordening tot derde wijziging van de Verordening jeugdhulp gemeente Voorschoten 2015 vast te stellen.

Artikel I

De Verordening Jeugdhulp gemeente Voorschoten 2015 wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1, lid e wordt gewijzigd en komt te luiden:

Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland: de bedrijfsvoeringsorganisatie als bedoeld in artikel 2 van de Gemeenschappelijke regeling Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland;

B

Aan artikel 8 wordt een nieuw lid 3 gevoegd en dit komt als volgt te luiden:

Als uit het verslag blijkt dat de gezamenlijke conclusie is dat de hulpvraag kan worden opgelost met eigen mogelijkheden en het eigen probleemoplossend vermogen dan wel door gebruik van een andere of overige voorziening, dan wordt het verslag ondertekend door de jeugdige of de jeugdige en zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijk vertegenwoordiger en door deze teruggestuurd. In dat geval geldt het ondertekende verslag voor zover er een aanvraag was ingediend als intrekking van die aanvraag voor een individuele voorziening.

C

a.

Artikel 9 wordt vernummerd tot artikel 11.

b.

Een nieuw artikel 9 wordt ingevoegd en komt als volgt te luiden:

Artikel 9 Criteria voor toekenning van een individuele voorziening

1. Onverminderd dat jeugdhulp toegankelijk is na verwijzing door de huisarts, de medisch specialist en de jeugdarts, komt een jeugdige of ouder in aanmerking voor een door het college verleende individuele voorziening als het college van oordeel is dat de jeugdige of ouder jeugdhulp nodig heeft in verband met opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen of stoornissen en voor zover de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen ontoereikend zijn en gebruikmaking van een andere of overige voorziening deze noodzaak niet kan verminderen of wegnemen.
2. Overeenkomstig de definitie van jeugdhulp uit artikel 1.1, van de wet wordt geen individuele voorziening verstrekt voor hulp of ondersteuning aan een jeugdige die niet noodzakelijk is op grond van een psychisch probleem of stoornis, psychosociaal probleem, gedragsprobleem of beperking, maar die voortkomt uit een behoefte die past bij de normale ontwikkeling van de jeugdige van een bepaalde leeftijd. Bij de beoordeling hiervan wordt aangesloten bij de uitgangspunten voor gebruikelijke zorg uit hoofdstuk 4 van de Beleidsregels indicatiestelling Wet langdurige zorg 2024 zoals deze luidden op 1 januari 2024.
3. Een andere of overige voorziening kan de noodzaak verminderen of wegnemen als deze:
   a. daadwerkelijk beschikbaar is, en;
   b. passend en toereikend is voor de hulpvraag.
4. Als een individuele voorziening noodzakelijk is, verstrekt het college de goedkoopste adequate voorziening.
5. Een individuele voorziening jeugdhulp wordt toegekend als de inzet van de voorziening doeltreffend geacht kan worden. De doeltreffendheid beoordeelt het college door vast te stellen of de individuele voorziening wezenlijk bijdraagt aan het oplossen van de hulpvraag en [waar beschikbaar] er wordt gewerkt met een bewezen effectieve interventie en nooit met een bewezen niet effectieve interventie.
6. Er is sprake van bewezen effectieve voorzieningen als de effectiviteit is vastgesteld in wetenschappelijk onderzoek en de interventie(s) zijn opgenomen als ‘erkend’ in:
   a. de Databank Effectieve Jeugdinterventies van het Nederlands Jeugdinstituut;
   b. de zorgstandaarden van de GGZ Standaarden;
   c. de databank voor interventies gericht op jeugdigen met een beperking (databank interventies gehandicaptenzorg).
7. In situaties waarbij ouders begeleiding, behandeling of ondersteuning ten gevolge van maatschappelijke of eigen psychische of relationele problemen nodig hebben en er naar het oordeel van het college geen sprake is van een hulpvraag als bedoeld in deze verordening, komt een jeugdige of zijn ouder(s) niet in aanmerking voor een door het college te verlenen individuele voorziening als bedoeld in deze verordening.
8. Het voorgaande lid is niet van toepassing als er parallel aan een hulpvraag sprake is van meervoudige problematiek in de context van het gezin.]

D

a.

Artikel 10 wordt vernummerd tot artikel 12.

b.

Een nieuw artikel 10 wordt ingevoegd en komt als volgt te luiden:

Artikel 10 Beoordeling eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen.

1. Een individuele voorziening wordt niet verstrekt als naar het oordeel van het college uit het onderzoek blijkt dat de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jeugdige of zijn ouder(s) toereikend zijn om binnen de eigen mogelijkheden, zo nodig met inzet van het sociale netwerk of met ondersteuning van andere (hulpverlenende) instellingen, de hulp te bieden die passend is bij de hulpvraag van de jeugdige of zijn ouder(s).
2. Tot het sociale netwerk behoren andere personen binnen de kring van familie, vrienden, kennissen en bekenden die van betekenis zijn voor- en bijdragen aan het welzijn en welbevinden van de jeugdige of zijn ouder(s).
3. Tot de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen behoort in elk geval het aanspreken van een aanvullende zorgverzekering als die is afgesloten.
4. Bij de beoordeling van de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen, bedoeld in het eerste lid, neemt het college, gelet op het bepaalde in de artikelen 82 en 247, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, tot uitgangspunt dat de verantwoordelijkheid voor het gezond en veilig opgroeien van jeugdigen, ook als sprake is van psychische problemen of stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of beperkingen, allereerst bij de ouder(s) zelf ligt en dat de hulp die daarvoor nodig is in beginsel ook door hen geleverd kan worden. Uit het onderzoek kan evenwel blijken dat de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de ouder(s) tekortschiet, omdat sprake is van:
   a. geobjectiveerde beperkingen om noodzakelijke hulp te bieden;
   b. een gebrek aan kennis of vaardigheden om noodzakelijke hulp te bieden; of
   c. overbelasting of dreigende overbelasting, waardoor geen noodzakelijke hulp kan worden verwacht totdat deze belasting of dreigende overbelasting is opgeheven.
5. Bij de beoordeling van het vierde lid, onder c, wordt ook vastgesteld welke mogelijkheden de ouder(s) hebben om de overbelasting of dreigende overbelasting op te heffen, waarbij redelijkerwijs verwacht mag worden dat de ouder(s) maatschappelijke activiteiten beperken en betaalde arbeid verminderen of anders organiseren om overbelasting of dreigende overbelasting op te heffen. Hierbij houdt het college ook rekening met:
   a. de behoefte en mogelijkheden van de jeugdige;
   b. de duur van de inzet, waarbij als uitgangspunt geldt dat kortdurende inzet van niet langer dan 6 maanden in een jaar niet tot overbelasting leidt;
   c. de planbaarheid van de hulp;
   d. de benodigde ondersteuningsintensiteit;
   e. de samenstelling van het gezin en de woonsituatie;
   f. de noodzaak van de ouder(s) om in een inkomen te voorzien.

E

a.

Artikel 11 wordt vernummerd tot artikel 13.

F

a.

Artikel 12 wordt vernummerd tot artikel 16.

G

a.

Artikel 13 wordt vernummerd tot artikel 17.

H

a.

Artikel 14 wordt vernummerd tot artikel 18.

b.
Een nieuw artikel 14 wordt ingevoegd en komt als volgt te luiden:

Artikel 14 Voorliggende voorzieningen

1. Het college verstrekt geen voorziening voor jeugdhulp als er:
   a. met betrekking tot de problematiek een recht bestaat op zorg als bedoeld bij of krachtens de Wet langdurige zorg, de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen of de Zorgverzekeringswet;
   b. naar het oordeel van het college met betrekking tot de problematiek een aanspraak bestaat op een voorziening op grond van een andere wettelijke bepaling, met uitzondering van een maatwerkvoorziening inhoudende begeleiding als bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015; of
   c. gegronde redenen zijn voor het college om aan te nemen dat de jeugdige in aanmerking kan komen voor zorg op grond van de Wet langdurige zorg en de jeugdige of zijn wettelijke vertegenwoordiger weigert mee te werken aan het verkrijgen van een besluit daartoe.
2. Als er meerdere oorzaken ten grondslag liggen aan de betreffende problematiek en daardoor zowel een vorm van zorg, op grond van een recht op zorg als bedoeld bij of krachtens de Wet langdurige zorg of een zorgverzekering als bedoeld in de Zorgverzekeringswet, als een soortgelijke voorziening op grond van de wet kan worden verkregen, is het college gehouden deze voorziening op grond van de wet te treffen.
3. De jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijk vertegenwoordiger die een aanvraag voor jeugdhulp doen, worden verwezen naar de instantie waar een aanvraag voor een voorziening op basis van de voornoemde wetten kan worden behandeld.
4. Bij een verwijzing als bedoeld in het vorige lid naar Wet langdurige zorg wordt cliëntondersteuning ingeschakeld.

I

a.

Artikel 15 wordt vernummerd tot artikel 19.

b.

Een nieuw artikel 15 wordt ingevoegd en komt als volgt te luiden:

Artikel 15 Afstemming met voorliggende voorzieningen en andere vormen van hulp en ondersteuning

1. Het college stemt de jeugdhulp waaraan een jeugdige of een ouder behoefte heeft, ten minste af op het aanbod van activiteiten, diensten of middelen op grond van:
   a. de Leerplichtwet;
   b. de Participatiewet;
   c. de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening;
   d. de Wet Inburgering 2021;
   e. de Wet kinderopvang;
   f. de Wet langdurige zorg;
   g. de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;
   h. de Wet passend onderwijs;
   i. de Wet publieke gezondheid;
   j. de Wet tijdelijk huisverbod;
   k. de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg; en
   l. de Zorgverzekeringswet,
   zodat deze zoveel mogelijk op elkaar aansluiten en ondersteunt de jeugdige en zijn ouder(s) actief bij het verkrijgen van toegang tot de andere voorziening(en) of bij behoud van de continuïteit van de zorg op grond van de benodigde zorg.
2. De afgestemde jeugdhulp wordt zodanig ingezet dat dit leidt tot:
   a. het opheffen van een situatie die voor een jeugdige of een ouder of diens omgeving levensbedreigend is, of met grote waarschijnlijkheid leidt tot ernstige gezondheidsschade;
   b. stabilisatie van een crisissituatie, anders dan bedoeld onder a;
   c. een voldoende mate van duurzame zelfredzaamheid van een jeugdige of een ouder, voor zover dat binnen het vermogen ligt.
3. Het college weegt bij de afstemming van de jeugdhulp de volgende aspecten mee:
   a. de behoefte aan hulp en ondersteuning van een jeugdige of een ouder;
   b. de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van een jeugdige of een ouder zoals bedoeld in artikel 10 en de mogelijkheden van het sociale netwerk;
   c. welke volgorde van inzet van hulp en ondersteuning naar verwachting het meeste effect sorteert en in hoeverre hulp en ondersteuning gelijktijdig kan of moet worden ingezet;
   d. welke hulp en ondersteuning leidt tot de minste maatschappelijke kosten op lange termijn.
4. Als een jeugdige of een ouder of wettelijk vertegenwoordiger weigert mee te werken aan ondersteuning als bedoeld in het eerste lid, kan het college het onderzoek beëindigen en een individuele voorziening weigeren.

5. Als een jeugdige van 16 jaar of ouder die hulp op grond van de wet ontvangt naar alle waarschijnlijkheid na het achttiende levensjaar hulp of ondersteuning nodig heeft vanuit een wettelijke kader als bedoeld in het eerste lid, is het college gehouden om:
   a. voor het achttiende levensjaar zodanige hulp en ondersteuning te bieden dat de benodigde hulp en ondersteuning vanaf het achttiende jaar zo beperkt mogelijk kan zijn; en
   b. de continuïteit van hulp en ondersteuning te waarborgen voor zover dat nodig is.
6. Ter uitvoering van het vijfde lid, onderzoekt het college tijdig welke andere voorziening nodig is, vanaf de achttiende verjaardag en op welke wijze en vanuit welke andere voorzieningen (Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, Wet langdurige zorg, of de Zorgverzekeringswet) deze ondersteuning vanaf het achttiende levensjaar wordt ingezet.

J

a.

Artikel 16 wordt vernummerd tot artikel 20.

K

a.

Artikel 17 wordt vernummerd tot artikel 21.

L

<u>De toelichting bij de Verordening Jeugdhulp gemeente Voorschoten 2015 wordt als volgt gewijzigd:</u>

a.

<u>Aan de toelichting bij artikel 8 (Aanvraag) wordt een extra alinea gevoegd en deze komt als volgt te luiden:</u>

Het derde lid stelt buiten twijfel dat ondertekening van het verslag ook nodig is als het college en (de ouders of wettelijk vertegenwoordiger van) de jeugdige het erover eens zijn dat de hulpvraag kan worden opgelost op eigen kracht, door het sociaal netwerk, door een andere voorziening of overige voorziening. In dat geval wordt de aanvraag niet verder doorgezet. De hulpvraag is namelijk opgelost en een individuele voorziening is niet nodig. Het verslag dient hier als weergave van het onderzoek en daarmee is de hulpvraag opgelost. Het ondertekende verslag geldt dan, voor zover er een aanvraag ligt, als intrekking van de aanvraag om een individuele voorziening, zodat het college op grond van de Awb ook niet langer gehouden is een besluit te nemen.

M

a.

Artikel 9 wordt vernummerd tot artikel 11.

b.

Een nieuw artikel 9 Criteria voor toekenning van een individuele voorziening wordt ingevoegd en de toelichting daarbij komt als volgt te luiden:

In artikel 2.9, aanhef en onder a, van de wet is onder meer bepaald dat de raad bij verordening regels moet stellen over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige voorzieningen, met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning en de wijze van beoordeling van, en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening. Daaraan is onder andere in dit artikel uitvoering gegeven, met de kanttekening dat het bij het verstrekken van een individuele voorziening altijd op maatwerk aankomt.

Eerste lid
Het eerste lid bevat de algemene beoordelingscriteria om in aanmerking te komen voor een individuele voorziening op grond van de wet. Deze criteria worden in volgende leden en artikelen verder uitgewerkt.

Tweede lid
Jeugdhulp is in artikel 1.1 van de wet gedefinieerd (zie ook de toelichting bij artikel 1). Met deze definitie wordt de taak van de gemeente in algemene zin afgebakend. Niet alle hulp en zorg, bevordering van deelname aan het maatschappelijk verkeer en ondersteuning bij of het overnemen van activiteiten op het gebied van de persoonlijke verzorging ten behoeve van een jeugdige valt onder de definitie van jeugdhulp. Om onder jeugdhulp te vallen moet er een psychisch probleem of stoornis, psychosociaal probleem, gedragsprobleem of beperking aan de behoefte ten grondslag liggen. Deze bepaling maakt duidelijk dat de gemeente niet verantwoordelijk is voor het bieden van hulp en ondersteuning op grond van de wet als de noodzaak van die hulp en ondersteuning van de jeugdige past bij het normale ontwikkelingspatroon van die jeugdige, gezien zijn leeftijd. Dit betekent dat er bijvoorbeeld geen individuele voorziening voor het voeden van een baby wordt verstrekt.

Om te bepalen welke hulp en ondersteuning niet geboden hoeft te worden vindt een beoordeling plaats op basis van [de uitgangspunten voor gebruikelijke zorg uit hoofdstuk 4 van de Beleidsregels indicatiestelling Wet langdurige zorg 2024 zoals deze luidden op 1 januari 2024.

Derde en vierde lid
Inzet van een individuele voorziening vormt een laatste vangnet. Eerst wordt gekeken naar de mogelijkheid om de noodzaak voor de inzet van jeugdhulp te verminderen of weg te nemen met een andere of overige voorziening. Voorwaarde is wel dat deze voorziening daadwerkelijk beschikbaar is en passend en toereikend is voor de hulpvraag. Een andere of overige

voorziening waarvoor bijvoorbeeld een wachtlijst geldt terwijl de hulp aan de jeugdige niet kan wachten, is geen voorziening die aan deze criteria voldoet. Omgekeerd, als de jeugdige wel even kan wachten voordat hij daadwerkelijk van de voorziening gebruik kan maken, dan voldoet de voorziening wel aan deze criteria.

Als er wel een individuele voorziening nodig is, dan kiest het college de goedkoopst adequate voorziening. Dit betreft een individuele beoordeling van de situatie van de jeugdige en het gezin.

Vijfde en zesde lid
Het vijfde en zesde lid sluiten aan bij de rechtspraak waarin is geoordeeld dat een individuele voorziening waarvan de effectiviteit niet wetenschappelijk is bewezen, door het college geweigerd kan worden indien deze geen toegevoegde waarde heeft ten opzichte van beschikbare voorzieningen (bijv. CRvB 12 september 2018, ECLI:NL:CRVB:2018:2785 en CRvB 26 januari 2022, ECLI:NL:CRVB:2022:254). Het college zal bij de weigering van een individuele voorziening waarvan de effectiviteit niet wetenschappelijk is bewezen moeten motiveren waarom in die specifieke situatie een andere oplossing passender of eveneens passend is. Bij toepassing van deze bepaling kan het college gebruik maken van de Databank Effectieve Jeugdinterventies van het Nederlands Jeugdinstituut (https://www.nji.nl/interventies), de zorgstandaarden van de GGZ Standaarden (https://www.ggzstandaarden.nl/), de databank voor interventies gericht op jeugdigen met een beperking (databank interventies gehandicaptenzorg) en […].

Het college kan in beleid regelen welke vormen van jeugdhulp zij aantoonbaar niet effectief acht. Het college kan daarbij gebruik maken van de door de praktijk opgestelde zogenaamde ‘niet doen-lijst’ die in het kader van de Hervormingsagenda Jeugd zal worden gepubliceerd.

[Zevende en achtste lid
Een opgave van de Hervormingsagenda 2023-2028 is dat de jeugdhulp beschikbaar moet zijn voor jeugdigen en gezinnen in de meest kwetsbare situaties. Er is geconstateerd dat deze groep nu onvoldoende passende jeugdhulp ontvangt. De Hervormingsagenda presenteert als onderdeel van de oplossing dat het voor jeugdigen en hun ouders helder moet zijn waarvoor ze in het kader van jeugdhulp bij de overheid terecht kunnen en waarvoor niet. Niet elke hulpvraag behoeft een zorgantwoord. Het moet duidelijker worden wat jeugdhulp precies inhoudt en wat binnen de huidige wettelijke kaders onder jeugdhulp moet vallen en wat niet.

In deze bepaling wordt als uitgangspunt genomen dat de gemeente op basis van de wet louter aan zet is als er sprake is van een hulpvraag als bedoeld in de wet. Als er problemen zijn binnen een gezin, die met name bij de ouders liggen, zonder dat er een hulpvraag is vanuit het kind, is er geen verplichting om jeugdhulp te verstrekken. Hierbij kan worden gedacht aan de situatie waarin ouders zich in een vechtscheiding bevinden en niet bereid zijn het gedrag aan te passen ten behoeve van de jeugdige, of geldproblemen binnen het gezin die direct effect hebben op de jeugdige en waar ouders via een andere weg dan de jeugdhulp deze geldproblemen kunnen verminderen. In die situatie is jeugdhulp mogelijk minder doelmatig dan een alternatieve optie zoals lotgenotencontact (bij een vechtscheiding) of schuldhulpverlening bij geldproblemen. In het achtste lid wordt dit uitgangspunt genuanceerd in die zin dat indien er sprake is van meervoudige problematiek in de context van het kind en gezin, en binnen die problematiek speelt ook een hulpvraag, de gemeente op grond van de wet dan wel verplicht is jeugdhulp te

verstrekken. Deze bepalingen dwingen het college om bij problemen in de context van het gezin niet als automatisme jeugdhulp te verstrekken, maar om zich goed af te vragen of er daadwerkelijk sprake is van een hulpvraag en er sprake is van een jeugdhulpplicht.]

N

a.

Artikel 10 wordt vernummerd tot artikel 12.

b.

Een nieuw artikel 10 Beoordeling eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen wordt ingevoegd en de toelichting daarbij komt als volgt te luiden:

Toegevoegd wordt daarna **Artikel 10. Beoordeling eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen**

Algemeen
Artikel 2.3 van de wet legt als uitgangspunt vast dat het college op grond van de wet alleen een voorziening moet treffen als de jeugdige en zijn ouders er op eigen kracht niet uitkomen. De eigen kracht van de jeugdige en zijn ouders staat voorop. Pas als zij zelf – zo nodig met hulp van het sociale netwerk en/of andere hulpverlenende instellingen – niet in staat zijn de noodzakelijke hulp te bieden, moet de gemeente hulp bieden. Dit uitgangspunt wordt in artikel 10 geconcretiseerd.

De verantwoordelijkheid voor het gezond en veilig opgroeien van jeugdigen ligt allereerst bij de ouders en de jeugdige zelf. Van ouders mag worden verwacht dat zij de nodige aanpassingen doen om de verantwoordelijkheid voor het gezond en veilig opgroeien van jeugdigen te realiseren. Dat kan betekenen dat zij hun eigen loopbaanplannen, de wijze waarop zij hun betaalde arbeid hebben georganiseerd of hun financiële situatie moeten bijstellen om voor het kind beschikbaar te zijn en de noodzakelijke hulp te bieden. Als uit zorgvuldig uitgevoerd onderzoek blijkt dat de noodzakelijke hulp met eigen mogelijkheden en het eigen probleemoplossend vermogen kan worden geboden, hoeft het college geen voorziening te treffen. Ouders behoren de tot hun gezin behorende minderjarige kinderen te verzorgen, op te voeden en toezicht op hen te houden, ook als het kind een ziekte, aandoening of beperking heeft. Ook bovengebruikelijke hulp kan in beginsel van ouders worden verwacht, zo blijkt uit rechtspraak van de Centrale Raad van Beroep. Deze oordeelde dat de ouder, die haar baan had opgezegd in verband met de zorg voor haar kind, de zorg aankon en verleende en het dus van haar mocht worden verwacht. Er was sprake van voldoende eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen (CRvB 17 juli 2019, ECLI:NL:CRVB:2019:2362).

De in de wet bedoelde maatstaven eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen van de ouder(s) bieden geen ruimte voor een beoordeling van de financiële draagkracht van een gezin om zelf jeugdhulp te kunnen verlenen (CRVB 26 mei 2021, ECLI:NL:CRVB:2021:1326).

Dit laat onverlet dat het belang van de ouders om te voorzien in een inkomen wel door de Centrale Raad in de beoordeling wordt betrokken.

Bij gescheiden ouders geldt als uitgangspunt dat beide ouders met gezag verantwoordelijk zijn voor het bieden van ondersteuning. Ook stiefouders zijn verantwoordelijk voor het bieden van ondersteuning aan tot het gezin behorende (stief)kinderen.

Ook uit de parlementaire geschiedenis bij artikel 2.3 van de wet volgt dat het college alleen gehouden is een voorziening te treffen als de jeugdige en zijn ouders er op eigen kracht niet uitkomen. De eigen kracht van de jeugdige en zijn ouders staat voorop. Pas als zij er zelf niet uitkomen, moet de gemeente hulp bieden. De wetgever formuleert het als volgt:

"(…) Allereerst is het college niet gehouden om voor een jeugdige of zijn ouders een voorziening op het gebied van jeugdhulp te treffen voor zover de jeugdige en zijn ouders de problemen zelf het hoofd kunnen bieden, eventueel met behulp van personen uit het sociale netwerk of andere instellingen die ondersteuning bieden. Om dit buiten twijfel te stellen is in het eerste lid opgenomen dat een gemeente alleen een voorziening hoeft te treffen voor zover de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jeugdige en zijn ouder ontoereikend zijn. Dit zou ook strijdig zijn met het uitgangspunten van artikel 2.1, waarbij ervan uit wordt gegaan dat de verantwoordelijkheid voor het gezond en veilig opgroeien van jeugdigen allereerst bij de ouders en de jeugdige zelf ligt en waarin tot uitdrukking komt dat moet worden uitgegaan van de eigen kracht van de jeugdige, zijn ouders en het sociale netwerk. Hierbij past een actieve rol van de ouders en het kind om in eerste instantie te trachten de op hun weg komende problemen zelf of met behulp van hun eigen netwerk op lossen. (…) Als de jeugdige en zijn ouders zelf mogelijkheden hebben om de problemen op te lossen of het hoofd te bieden, is een voorziening niet nodig (…)" (Kamerstukken II, 2012/13, 33 684, nr. 3, p. 135-136).

Eerste lid
Het eerste lid van artikel 10 geeft invulling aan de hiervoor geformuleerde uitgangspunten. Daarbij wordt een ruime beoordelingsruimte aan het college toegekend. Het college maakt in de individuele situatie een beoordeling van de mogelijkheden en neemt daarbij de geformuleerde uitgangspunten als basis.

Tweede lid
Het tweede lid geeft nader invulling aan welke personen tot het sociale netwerk van de jeugdige of zijn ouders gerekend worden. Het college zal concreet moeten beoordelen welke hulp zij kunnen bieden, waardoor er geen of in mindere mate een beroep gedaan hoeft te worden op een individuele voorziening. De jeugdige en de ouder(s) verlenen, op grond van hun medewerkingsplicht, medewerking aan dit onderzoek.

Derde lid
Het derde lid bevat een concrete plicht van ouders om hun eigen mogelijkheden eerst te benutten. Op het moment dat ouders een aanvullende verzekering hebben afgesloten op basis waarvan zij (al dan niet gedeeltelijk) recht hebben op hulp (gefinancierd) vanuit de verzekeraar, dan moeten zij daar eerst gebruik van maken. Het gaat hierbij om een al afgesloten verzekering. Het derde lid verplicht ouders niet tot het afsluiten van een aanvullende verzekering, zodat zij daar vervolgens een beroep op zouden kunnen doen.

Vierde lid
De inzet van 'eigen mogelijkheden' is het uitgangspunt bij de uitvoering van de wet. De in het Burgerlijk Wetboek (in de artikelen 1:82 en 1:247 BW) verankerde eigen verantwoordelijkheid van ouders en de jeugdige om problemen op te lossen, staat voorop. Daarbij geldt dat het aan ouders is om de tot hun gezin behorende minderjarige kinderen te verzorgen, op te voeden en toezicht op hen te houden. Als de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen toereikend zijn, wordt geen individuele voorziening verstrekt, zo bepaalt het eerste lid.

Het vierde lid bevat de normerende hoofdrichting van de betekenis die de gemeenteraad wenst toe te kennen aan de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen. In het vierde lid wordt uitgewerkt met welke factoren rekening wordt gehouden bij het bepalen van de eigen mogelijkheden, waaronder de draagkracht en belastbaarheid van de ouders. Deze factoren sluiten aan bij bestaande rechtspraak.

Het onderzoek naar aanleiding van de hulpvraag wordt uitgevoerd op de in artikel 5, vijfde lid, van de verordening beschreven wijze. Bezien wordt daarbij of noodzakelijke hulp door de ouder zelf geboden kan worden. Het college neemt daarbij indachtig het bepaalde in de artikelen 1:82 en 1:247 BW in aanmerking dat de verantwoordelijkheid voor het gezond en veilig opgroeien van jeugdigen allereerst bij de ouders en jeugdigen zelf ligt en dat deze hulp als uitgangspunt ook geleverd kan worden. Uit onderzoek kan blijken dat de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jeugdige en de ouder(s) tekortschieten, bijvoorbeeld omdat sprake is van:
a. geobjectiveerde beperkingen om noodzakelijke hulp te bieden;
b. een gebrek aan kennis of vaardigheden om noodzakelijke hulp te bieden;
c. overbelasting of dreigende overbelasting, waardoor geen noodzakelijke hulp kan worden verwacht totdat deze belasting of dreigende overbelasting is opgeheven. Onderzocht moet worden welke mogelijkheden de ouder(s) hebben (heeft) om de overbelasting of dreigende overbelasting op te heffen. Onder andere mag verwacht worden dat zij bereid zijn maatschappelijke activiteiten te beperken en betaalde arbeid aan te passen om zo de overbelasting of dreigende overbelasting op te heffen.

Vijfde lid
Op de in artikel 5, vijfde lid, van de verordening beschreven wijze moet onderzocht worden of er aanleiding is om aan te nemen dat de hulp die de jeugdige behoeft, in een concreet geval niet door de ouder(s) geleverd kan worden. Daarmee wordt het noodzakelijke verband tussen de beoordeling van de hulpvraag en de eigen mogelijkheden met de toekenningscriteria gelegd. Als blijkt dat de draagkracht van het gezin de draaglast aankan is er geen noodzaak voor het college om een voorziening op basis van de wet toe te kennen. Dat is dus ook niet het geval als de jeugdhulp is aan te merken als bovengebruikelijke hulp. Als de noodzakelijke hulp in kaart is gebracht en duidelijk is dat het probleemoplossend vermogen van de ouder(s) en het sociale netwerk onvoldoende is om de noodzakelijke hulp te verlenen, dient de gemeente een voorziening te treffen. Van belang daarbij is dat de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen bepalend zijn voor het antwoord op de vraag of de noodzakelijke hulp door de ouders kan worden geleverd. Bij het onderzoek ter beantwoording van die vraag moet worden stilgestaan bij het onderscheid tussen onmacht en eventuele onwil of opvattingen over de eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen.

O

a.

Artikel 11 wordt vernummerd tot artikel 13.

P

a.

Artikel 14 wordt vernummerd tot artikel 18.

b.

Een nieuw artikel 14 Voorliggende voorzieningen wordt ingevoegd en de toelichting daarbij komt als volgt te luiden:

Eerste en tweede lid
Op grond van artikel 1.2, eerste lid, onder a, van de wet is het college niet gehouden een voorziening te treffen op grond van de wet als er met betrekking tot de problematiek een recht bestaat op zorg als bedoeld bij of krachtens de Wet langdurige zorg, de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen of een zorgverzekering als bedoeld in de Zorgverzekeringswet. Evenmin is het college gehouden een voorziening op grond van de wet te treffen indien naar het oordeel van het college met betrekking tot de problematiek een aanspraak bestaat op een voorziening op grond van een andere wettelijke bepaling, met uitzondering van een maatwerkvoorziening inhoudende begeleiding als bedoeld in artikel 1.1.1, van de Wmo 2015. Kan de jeugdige aanspraak maken op zorgverlening op grond van één van deze wetten, dan is de wet niet van toepassing.

Wel geldt volgens dit artikel dat als (i) meerdere oorzaken ten grondslag liggen aan de problemen en stoornissen en (ii) de jeugdige daardoor aanspraak kan maken op zorgverlening uit een recht op zorg uit de Wet langdurige zorg, een zorgverzekering als bedoeld in de Zvw én de wet, het college gehouden is een voorziening te treffen op basis van de wet. Uit de parlementaire geschiedenis bij de wet volgt in dat kader: "Om te voorkomen dat de jeugdige in dit geval niet weet waar hij kan aankloppen voor de nodige hulp is bepaald dat in die gevallen de gemeente verantwoordelijk is voor het treffen van de benodigde voorziening" (Kamerstukken II 2012/13, 33 684, nr. 3, p. 127).

Het eerste en tweede lid maken, in het kader van de afbakening van de jeugdhulpplicht (zie de algemene toelichting bij deze verordening), duidelijk dat op het moment dat het college op grond van de wet niet gehouden is een voorziening te verstrekken, er ook geen jeugdhulpvoorziening wordt verstrekt.

Derde[en vierde] lid
Op het moment dat er een aanvraag wordt gedaan, terwijl er aanspraak bestaat op een voorziening op grond van een andere wettelijke regeling dan worden de jeugdige of zijn ouders dan wel wettelijk vertegenwoordiger naar de juiste instantie verwezen. Daarmee wordt voorkomen dat ze tussen de wal en het schip vallen. Bij een verwijzing naar zorg op grond van

de Wet langdurige zorg wordt tevens cliëntondersteuning ingeschakeld om de jeugdige of zijn ouders dan wel wettelijk vertegenwoordiger te ondersteunen bij het aanvraagproces.

Q

a.

Artikel 15 wordt vernummerd tot artikel 19.

b.

Een nieuw artikel 15 Afstemming met voorliggende voorzieningen en andere vormen van hulp en ondersteuning wordt ingevoegd en de toelichting daarbij komt als volgt te luiden:

Op grond van artikel 2.9, aanhef en onder b, van de wet moet in de verordening ook geregeld zijn op welke wijze de toegang tot en de toekenning van een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen. Wanneer een jeugdige of ouder op grond van de wet ondersteuning vraagt van het college, moet afstemming plaatsvinden met het andere aanbod vanuit de gemeente. Afstemming betekent samenwerking met uitvoerders van andere wet- en regelgeving om de problematiek binnen het gezin te verminderen of zelfs op te lossen. Als de hulp vanuit de wet niet (langer) volstaat, dan zal de overgang naar hulp vanuit een andere wet goed afgestemd moeten worden. Jeugdigen mogen niet in een gat vallen als aanspraken uit de gelijktijdig toepasselijke wet- en regelgeving niet naadloos op elkaar aansluiten. Op grond van artikel 15 van de verordening is het college ervoor verantwoordelijk dat een jeugdige of diens ouder(s) zoveel mogelijk de juiste hulp op grond van de wet ontvangt en dat wordt voorkomen dat de jeugdige of diens ouder(s) tussen de wal en het schip vallen.

Eerste lid
Het eerste lid bevat een opsomming van wetten op basis waarvan recht zou kunnen bestaan op voorzieningen die ook relevant kunnen zijn bij het inzetten van jeugdhulp. Met de opname van deze wetten krijgt het college een uitdrukkelijke opdracht en bevoegdheid om de inzet van jeugdhulp in elk geval hierop af te stemmen. De lijst is niet limitatief.

Tweede en derde lid
Het tweede en derde lid bakenen het doel van het zoeken van afstemming af. Zij normeren de inzet van het college bij de afstemming.

Vierde lid
Het zorgen voor afstemming van voorzieningen is een uitdrukkelijke opdracht aan het college. Het college is daarbij echter afhankelijk van de medewerking van de jeugdige of zijn ouders dan wel zijn wettelijk vertegenwoordiger. Het vierde lid maakt duidelijk dat het niet verlenen van de noodzakelijke medewerking kan leiden tot het beëindigen van het onderzoek naar het recht op een individuele voorziening en het weigeren van een individuele voorziening. Het college is daarmee niet gehouden het onderzoek zonder medewerking voort te zetten of een voorziening te verstrekken. Het college maakt hier wel een afweging, waarbij de onderzoeksbelangen en de eventueel opgegeven redenen om medewerking te weigeren een rol kunnen spelen.

Vijfde en zesde lid
Het vijfde en zesde lid regelen de afstemming van het recht op voorzieningen bij de overgang naar volwassenheid. Het is belangrijk dat jeugdigen bij het bereiken van het achttiende levensjaar, of het eenentwintigste of drieëntwintigste levensjaar bij verlengde jeugdhulp, niet plotseling zonder passende voorzieningen komen te zitten. Deze bepaling regelt dat er daarom al vanaf het zestiende levensjaar van de jeugdige bij de inzet van voorzieningen wordt gekeken naar de afstemming van de in te zetten voorziening op de mogelijk in de toekomst in te zetten voorzieningen.

R

a.

Na de toelichting bij artikel 15 wordt nog een extra toelichting bij artikel 14 en 15 ingevoegd en deze komt als volgt te luiden:

Artikel 14 en 15
In deze artikelen wordt de afstemming tussen de jeugdhulpplicht ten opzichte van andere wettelijke voorzieningen geregeld.

Waar het de afbakening met andere wetgeving betreft, zoals de Wet langdurige zorg, de Zorgverzekeringswet (Zvw) en de Wmo 2015, is artikel 1.2 van de wet van toepassing. Als de jeugdige aanspraak kan maken op zorgverlening op grond van één van deze (andere) wetten, dan is de wet niet van toepassing. Als echter i) meerdere oorzaken ten grondslag liggen aan de problemen en stoornissen en ii) de jeugdige daardoor aanspraak kan maken op zorgverlening uit een recht op zorg uit de Wet langdurige zorg, een zorgverzekering als bedoeld in de Zvw én de wet, dan is het college gehouden een voorziening te treffen op basis van de wet. Ook de voorziening als bedoeld in artikel 2.4, tweede lid, onderdeel b, van de wet is uitgezonderd van het uitgangspunt dat geen voorziening op grond van de wet hoeft te worden verstrekt als aanspraak bestaat op de Wet langdurige zorg, de Zvw, of de Wmo 2015.

Een andere belangrijke wettelijke afbakening is te vinden in de onderwijswetgeving. Ondersteuning gericht op het doorlopen van het onderwijsprogramma dat primair gericht is op het leerproces, het behalen van onderwijsdoelen of om de jeugdige verder te helpen in de onderwijsontwikkeling, valt niet onder de jeugdhulpplicht van de wet. Als een jeugdige recht heeft op ondersteuning vanuit onderwijswetgeving is deze wetgeving voorliggend op de wet en hoeft het college geen voorziening te treffen op grond van de wet.

Als een gedragswetenschapper Ernstige Dyslexie (ED) vaststelt, maar daarvoor géén behandelindicatie afgeeft, dan is geen sprake van jeugdhulp. Dat betekent dat onderwijs in dat geval (ook voor deze jeugdige) verantwoordelijk blijft voor goed lees- en spellingsonderwijs in de klas, eventuele extra begeleiding in de klas en andere specifieke interventies. Het onderzoek van de gedragswetenschapper is overigens wél een vorm van jeugdhulp onder de wet. Intelligentietesten die worden afgenomen met een ander doel dan ten behoeve van onderwijs en het vaststellen van de behoefte aan behandeling van leerstoornissen, huiswerkbegeleiding, remedial teaching of motorische remedial teaching (MRT), begeleiding op school (voor zover gericht op het leerproces), dyscalculie, behandeling stoornis op gebied van leren en begeleiding bij ernstige taal- en spraakmoeilijkheden, vallen evenmin onder jeugdhulp.

S

a.

Artikel 12 wordt vernummerd tot artikel 16.

T

a.

Artikel 13 wordt vernummerd tot artikel 17.

U

a.

Artikel 16 wordt vernummerd tot artikel 20.

V

a.

Artikel 17 wordt vernummerd tot artikel 21.

II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het gemeenteblad waarin het wordt geplaatst.

III

Dit besluit wordt aangehaald als: de derde wijziging van de Verordening Jeugdhulp gemeente Voorschoten 2015.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad der gemeente Voorschoten,
gehouden op donderdag, 3 april 2025,

de griffier,	de voorzitter,
drs. B.J. Urban	mw. drs. N. Stemerdink